

Raadsinformatiebrief

Aan de leden van gemeenteraad Montfoort

Portefeuillehouder: Dhr. H.J. van Wiggen
Zaaknummer: 1052858

Montfoort: 6 oktober 2021

06 OKT. 2021

Onderwerp:
septembercirculaire 2021

Geachte raadsleden,

Bijgaand treft u een toelichting op de gevolgen van de septembercirculaire 2021 voor de gemeente Montfoort.

Inleiding

De septembercirculaire 2021 is volgens planning verschenen, maar wegens een fout in de circulaire moest een week later een aangepaste versie gepubliceerd worden. Gemeenten ontvangen in principe op drie tijdstippen in het jaar de informatie over de gemeentefondsuitkeringen: in mei op basis van de Voorjaarsnota van de rijksoverheid, in september op basis van de Miljoenennota en in december op basis van de Najaarsnota.

De opbouw van deze raadsinformatiebrief is als volgt:

- 1) De analyse van de mutaties uit de septembercirculaire, bestaande uit een toelichting op de ontwikkelingen en de geoordeelde middelen. Deze mutaties leiden tot een bruto-effect en een netto-effect.
- 2) Het overzicht met daarin het netto-effect verwerkt in het meerjarenperspectief.
- 3) Opties voor een sluitend meerjarenperspectief.

1) Overzicht mutaties septembercirculaire 2021

Analyse septembercirculaire 2021	2021	2022	2023	2024	2025
AU na meicirculaire 2021	17.375	17.464	17.244	17.222	17.368
Ontwikkeling:					
- Accres / uitkeringsfactor	105	401	274	297	308
- Maatstaven	-1	-8	6	6	7
- Corona steunpakket	94	17			
- IU / DU / SU	14	14	14	14	14
- Sociaal domein	22	641	-10	-10	-12
AU na septembercirculaire 2021	17.609	18.529	17.528	17.529	17.685
Bruto budgettair effect septembercirculaire 2021	234	1.065	284	307	317
Af: waarvan geoormerkt					
- Algemeen	-1	-8	6	6	7
- Corona	94	17			
- Sociaal domein	35	678	4	4	2
- Correctie aansluiting financieel systeem	-24	0	0	7	
Netto (voordelig) budgettair effect septembercirculaire 2021	80	378	274	290	308

Wanneer het saldo van de geormerkte mutaties afgetrokken wordt van het totaalsaldo van alle mutaties blijft het vrij te besteden extra deel van de algemene uitkering over. Dit betreft de laatste regel in bovenstaand overzicht: *het netto budgettair effect van de septembercirculaire 2021*.

1.1 Toelichting ontwikkelingen

In de tabel is onderscheid gemaakt in 'ontwikkelingen' en de 'geormerkte middelen'. De septembercirculaire 2021 leidt tot de volgende ontwikkelingen:

Ontwikkeling accres (AU)

In de septembercirculaire 2021 zijn de accressen vanaf 2022 weer bijgewerkt. Deze keer valt het mee, alle jaren vallen positief uit. Het accres neemt in 2022 toe met € 583 miljoen en cumuleert naar circa € 760 miljoen in 2025. In alle jaren zijn deze hogere accressen volgens de circulaire het gevolg van hogere loon- en prijsontwikkeling dan tot nu toe aangenomen. Ook in de jaren na 2022 is het accres opwaarts bijgesteld als gevolg van uitgaven klimaatmaatregelen, compenseren gedupeerden van de kinderopvangtoeslag, zorg en de EU-afdrachten.

Opschalingskorting

In de meicirculaire 2020 is de laatste tranche 2025 van de korting toegevoegd, waardoor de structurele uitname van € 975 miljoen is bereikt. De opschalingskorting wordt door gemeenten als zeer oneerlijk ervaren, omdat het principe van herindelen van bovenaf opgelegd is. De opschalingskorting heeft de gemeenten in de jaren 2015 t/m 2021 cumulatief al € 1,5 miljard gekost en daarnaast € 150 miljoen als gemist accres over de opschalingskorting. In de septembercirculaire 2021 is bekend gemaakt dat ook de oploop van de opschalingskorting in 2022 incidenteel geschrapt wordt. Incidenteel wil zeggen dat de korting in de betreffende jaren (€ 70 miljoen voor 2020; € 90 miljoen voor 2021 en € 110 miljoen voor 2022) wordt teruggeboekt, maar de reeks eindigt wel in een korting van € 975 cumulatief in 2025, zoals voorzien. Resumerend levert dit voor Montfoort een éénmalig voordeel op, alleen voor 2022, van € 156.000,-. Dit bedrag is verdisconteerd in de tabel 'analyse september-circulaire' in het onderdeel 'accres'.

1.2 Toelichting mutaties geormerkte middelen

Steunpakket corona

Een aanvulling van € 195 miljoen voor Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK).

- *Extra middelen voor re-integratie dienstverlening aan bijstandsgerechtigden:* Via een taakmutatie in de algemene uitkering voor re-integratie van bijstandsgerechtigden (€ 14,740 miljoen in 2022) en tijdelijke impuls voor re-integratie om dienstverlening te intensiveren aan mensen die als gevolg van de crisis de bijstand instromen (€ 43,438 miljoen in 2022).
- *Extra middelen voor gemeentelijk schuldenbeleid en bijzondere bijstand:* Via een taakmutatie in de algemene uitkering voor de voorziene toename van armoede- en schuldenproblematiek € 30 miljoen in 2022 voor het gemeentelijk schuldenbeleid en € 15 miljoen in 2022 voor de bijzondere bijstand.
- *Lokale cultuur en buurt- en dorpshuizen:* Via een taakmutatie in de algemene uitkering ter compensatie van de extra uitgaven als gevolg van de coronacrisis € 50 miljoen voor cultuur en € 10 miljoen voor buurt- en dorpshuizen.

In totaal betekent dit voor Montfoort voor 2021 een voordeel van € 94.000,- en voor 2022 een voordeel van € 17.000,-.

Sociaal Domein

Ongetwijfeld de omvangrijkste taakmutatie in de circulaire: de definitieve verdeling van € 1.305 miljoen voor het jaar 2022 ter compensatie van de tekorten in de jeugdzorg. Een nieuw kabinet zal een besluit moeten nemen over de structurele financiën. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft op 29 juni jl. de verdeelwijze gepubliceerd van de incidentele middelen. In deze brief is een indicatie gegeven wat het voor een individuele gemeente kan betekenen en in deze circulaire is de definitieve verdeling voor 2022 bekendgemaakt. Voor de jaren 2023 tot en met 2025 hebben het Rijk, de VNG en het Interprovinciaal Overleg (IPO) afgesproken dat de gemeenten de bedragen als stelpost mogen opnemen in de begroting. Vanuit behoedzaamheid en in het licht van de afspraken dat gemeenten ook zelf kostenbesparende maatregelen kunnen nemen, geldt hiervoor een maximum van 75% van het deel dat gemeenten op basis van de verdeling zouden krijgen. In de begroting 2022 is reeds rekening gehouden met deze (structurele) stelpost van 75%, zijnde € 678.000.

2) Overzicht meerjarig perspectief

Alhoewel de septembercirculaire een toename van de algemene uitkering laat zien, en dit positief doorwerkt in alle jaren, blijft er nog wel sprake van een negatief resultaat voor de jaren 2024 en 2025.

Onderstaande tabel toont de ontwikkeling van de mutaties voor de meerjarenramingen 2021 – 2025 vanaf de begroting 2021:

(bedragen x € 1.000)

Saldo meerjarenraming 2021 - 2025	2021	2022	2023	2024	2025
Saldo meerjarenraming 2021 - 2024	-99	-253	-957	-914	
Mutaties voorjaarsnota 2021	10	-17	182	227	-514
Mutaties herstelplan 2021	202	274	-11	-11	
Mutaties meircirculaire 2021	126	537	230	98	11
Subtotaal 2021 - 2025	239	541	-555	-600	-503
					-
Mutaties concept begroting 2022 - 2025 autonoom		423	354	317	273
Mutaties concept begroting 2022 - 2025 staand beleid		-287	358	-407	-429
		677	157	-690	-659
Mutaties najaarsnota 2021	-219				
Mutaties septembercirculaire 2021	80	378	274	290	308
Begrotingssaldo 2021 - 2025	100	1.055	431	-400	-351

Min (-) is negatief

3) Opties sluitend meerjarig perspectief

In 2021 wordt nu een positief saldo verwacht van € 100.000,-. In de jaren erna, 2022 en 2023, is een ruim positief saldo ontstaan. Het negatieve resultaat voor de jaren 2024 en 2025 blijft staan, maar deze saldi zijn wel minder negatief geworden. Het realiseren van een sluitende meerjarenraming voor 2024 en 2025 is hierdoor wel binnen handbereik gekomen. Er zijn namelijk opties om tot een sluitende meerjarenraming te komen. Het gaat om de volgende opties:

3.1 Schrappen budget Omgevingswet

Voor de jaren 2023 tot en met 2025 is er € 140.000,- gereserveerd voor de invoering van de Omgevingswet. Het college heeft vanuit het oogmerk van voorzichtig begroten deze bedragen rechtstreeks in de begroting opgenomen, waardoor ze negatief uitwerken. In navolging van het advies van de VNG worden ze verplaatst naar de risicoparagraaf. De achtergrond is dat de VNG vasthoudt aan het devies: *geen knaken, geen taken*. Dus de veranderende wetgeving voor de omgevingswet moet gepaard gaan met een aanpassing van de rijksuitkering.

3.2 BTW-compensatiefonds

In de septembercircularis is aangegeven dat er een grotere tegemoetkoming uit het BTW compensatiefonds zal komen. De provinciaal toezichthouder staat toe een meerjarige stelpost op te nemen als inschatting op de jaarlijkse onder- of overschrijding van het plafond. Dit ter hoogte van de laatst bekende afrekening. In dit geval is dat € 192 miljoen in 2020. Het gemeentelijk aandeel hierin van Montfoort bedraagt dan € 110.000,-.

3.3 Extra middelen Jeugdhulp

Voorzichtigheidshalve is in de begroting 2022 rekening gehouden met een stelpost van 75% ter compensatie voor de tekorten in de jeugdzorg. De Commissie der Wijzen heeft eerder dit jaar beoordeeld dat voor de tekorten in de jeugdzorg structureel budget nodig is. De verwachting is dat het nieuwe kabinet voldoende zal compenseren. Het voorstel is dan ook om nu al de resterende 25% in de begroting 2022 op te nemen voor de jaarschijven 2023, 2024 en 2025.

Onderstaande tabel toont de ontwikkeling van meerjarenramingen 2022 – 2025 na verwerking van de opties:

(bedragen x € 1.000)

Opties:	2021	2022	2023	2024	2025
Begrotingssaldo 2021 - 2025	100	1.055	431	-400	-351
1) saldo incidentele baten en lasten (begroting '22, schrappen budget omgevingswet 140K)			140	140	140
2) stelpost opnemen BCF 'ruimte onder plafond'		110	110	110	110
3) 25% jeugdhulp opnemen (vanaf 2023)			200	180	165
Begrotingssaldo 2022 - 2025 (sluitend, meerjarig)	100	1.165	881	30	64

Tot slot, zodra er meer duidelijkheid is over de financiële effecten naar aanleiding van de herverdeling van het gemeentefonds wordt u hierover geïnformeerd. Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN MONTFOORT
de secretaris

M.H. van der Veer

de burgemeester

mr. P.J. van Hartkamp-de Jong

bij afwezigheid
IAM ten Hagen
locoburgemeester